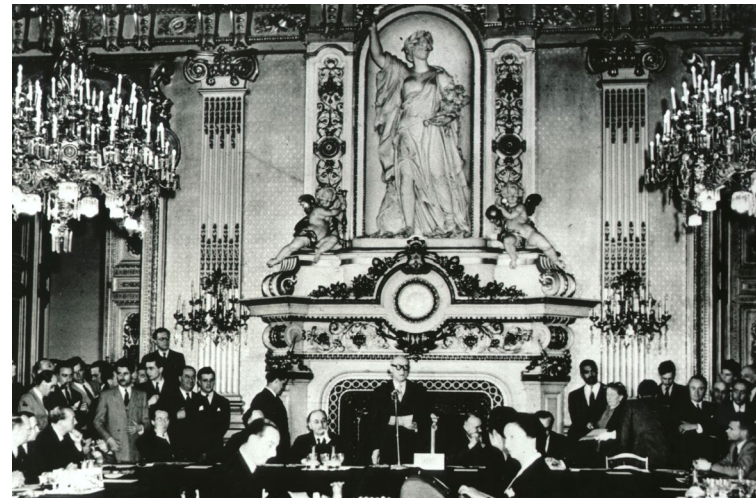

MILL-FAHAM U L-AZZAR GHAL MUNITA KOMUNI U AKTAR

1950: DIKJARAZZJONI TA' SCHUMAN

Fid-9 ta' Mejju 1950, il-Ministru tal-Affarijiet Barranin Franciż, Robert Schuman, indirizza konferenza tal-ahbarijiet. Huwa stieden lill-pajjiżi Ewropej l-oħra jgħbr u r-riżorsi tal-faham u tal-azzar tagħhom flimkien. Peress li l-faham u l-azzar huma komponenti necessarji għall-produzzjoni tal-armi, it-tama tiegħu kienet li b'din il-kooperazzjoni jkun impossibbli li terġa' tinqala' gwerra oħra. Barra minn hekk, il-faham u l-azzar kienu importanti hafna biex il-kontinent jerġa' jinbena mill-gdid wara l-gwerra.

DIKJARAZZJONI TA' SCHUMAN © European Communities, 1950*

1979: L-EWWEL ELEZZJONIJET DIRETTI TAL-PARLAMENT EWROPEW

L-ċittadini tal-Komunitajiet Ewropej elegġew direttament lir-rappreżentanti tagħhom fil-Parlament Ewropew għall-ewwel darba f'Gunju 1979. Dak iż-żmien kien hemm disa' pajjiżi, li flimkien elegġew 410 membri tal-Parlament għall-perjodu 1979-1984.

L-uffiċċju tal-votazzjoni fl-elezzjonijiet Ewropej, il-Belġju © European Communities, 1979

1986: L-ATT UNIKU EWROPEW

Tletin sena wara li l-pajjiżi kienu ddeċidew li jgħolqu suq uniku (it-Trattati ta' Ruma), dan kien għadu ma sarx realtà. Permezz tal-Att Uniku Ewropew, l-Istati Membri ddeċidew li l-oġġetti kollha għall-kummerċ u l-moviment liberu kellhom jitnehhew (għe ffirmat fl-1986 u daħal fis-seħh fl-1987).

1993: FRUNTIERI MIFTUHA

Fl-1 ta' Jannar 1993 il-fruntieri interni tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea "sparixxew". Kien daħal fis-seħh is-Suq Uniku, bil-moviment liberu tal-persuni, il-prodotti, is-servizzi u l-kapital.

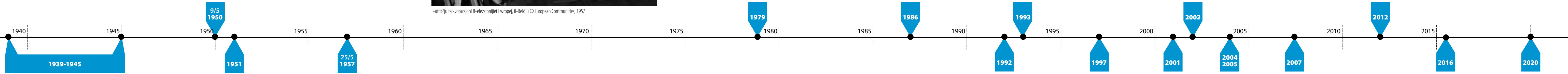
2002: INTRODUZZJONI TAL-EURO

L-euro għe introdott fis-sistema bankarja fl-1999. Iżda kien biss fl-1 ta' Jannar 2002 li n-nies bdew jużaw il-muniti u l-karti tal-euro.

2012: L-UE TIRBAH IL-PREMJU NOBEL GHAL-PAĊI

Dan il-premjum għada biex jiġu rikonoxxuti l-isforzi Ewropej għall-paċi, ir-rikonċiljazzjoni, id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem.

IT-TIENI GWERRA DINIJA

Wara t-Tieni Gwerra Dinija, l-Ewropa kienet imfarrka. Il-gwerra qerdet bliet, toroq u hafna mill-industrija Ewropea. L-ekonomija Ewropea kienet fi stat diżastruż. Il-gwerra kienet devastanti anke fuq skala umana: 55 miljun persuna fid-dinja ngatlu, 35 miljun indarbu u 190 miljun harbu minn djarhom. L-għajta għall-paċi dwiet aktar minn qatt qabel.

1951: TRATTAT LI JISTABILIXXI L-KOMUNITÀ EWROPEA TAL-ENERĠIJA ATOMIKA

Franza, il-Germanja (tal-Punent), l-Italja, il-Belġju, in-Netherlands u l-Lussemburgu kellhom reazzjoni pożittiva għad-dikjarazzjoni ta' Robert Schuman. Fl-1951, dawn is-sitt pajjiżi ffirmaw it-Trattati ta' Pariġi. Il-Komunità Ewropea tal-Faham u l-Azzar (KEFA) daħlet fis-seħh fl-1952.

© European Union, EP

1957: TRATTATI TA' RUMA: TRATTATI KEE U EURATOM

L-ewwel sitt pajjiżi riedu integrazzjoni ekonomika saħansitra aktar b'saħħitha. Għalhekk, fl-1957 ffirmaw żewġ trattati godda: it-trattat KEE u t-trattat Euratom, magħrufa wkoll bħala t-Trattati ta' Ruma.

- **Komunità Ekonomika Ewropea (KEE):** Il-pajjiżi qablu li f'it f'it jitransformaw l-ekonomiji separati tagħhom f'suq komuni, l-ewwel permezz ta' unjoni doganali. Dan it-trattat immarka l-bidu tal-kooperazzjoni fl-agrikoltura, is-sajd, il-politika portwali u l-politika tat-trasport.

- **Euratom:** L-ghan ta' din il-kooperazzjoni kien li ssir riċerka kongunta dwar il-possibbiltà li l-enerġija nukleari tintuza fil-kamp civili.

It-Trattati ta' Ruma daħlu fis-seħh fl-1958.

Ritratt: L-iffirmar tat-Trattati ta' Ruma. © AP, 1957 - Source EC Audiovisual Service.

1992: TRATTAT DWAR L-UNJONI EWROPEA – TRATTAT TA' MAASTRICHT

It-Trattati ta' Maastricht immarka l-bidu veru tal-kooperazzjoni fuq livell politiku, pari passu mal-integrazzjoni ekonomika eżistenti.

Il-Komunitajiet Ewropej ingħatalhom isem ġdid: l-Unjoni Ewropea. L-Unjoni Ewropea "l-ġdida" kienet tikkonsisti fi tliet pilastri ewlenin:

1. **Integrazzjoni ekonomika:** L-Istati Membri ddeċidew li jsaħhu l-integrazzjoni ekonomika u jgħolqu munita Ewropea komuni: l-euro.
2. Kooperazzjoni fi kwistjonijiet ta' **politika barranija u sigurtà.**
3. Kooperazzjoni fi kwistjonijiet ta' **affarijiet interni u ġustizzja.** Dan it-trattat għe ffirmat fl-1992 u daħal fis-seħh fl-1993.

1997: TRATTAT TA' AMSTERDAM

Bil-prospett tat-tkabbir tal-UE lejn l-Ewropa tal-Lvant, l-UE kellha b'żonn tkun lesta għal zieda sinifikanti fl-għadd ta' Stati Membri. Qabelhejn, kien hemm b'żonn riforma tal-proċess li bih jittiehdu d-deċizionijiet: inqas deċizionijiet ibbażati fuq votazzjoni b'maġġoranza. L-ewwel tentattiv ta' bidla kien it-Trattati ta' Amsterdam (iffirmat fl-1997, fis-seħh fl-1999). Madankollu, dan it-trattat ma lahaqx l-aspettattivi.

2001: TRATTAT TA' NIZZA

Id-data tas-sħubija tal-pajjiżi l-ġodda bdiet toqrob, u allura f'Nizza sar tentattiv iehor ta' riforma tal-Unjoni Ewropea (iffirmat fl-2001, fis-seħh fl-2003). Lanqas dan ma mneixxli jħaffef il-mod kif jittiehdu d-deċizionijiet.

2004-2005: L-KOSTITUZZJONI EWROPEA

Wara 2-żewġ tentattivi li fallaw, f'Gunju 2004 sar it-tielet tentattiv ta' riforma tal-UE permezz tal-Kostituzzjoni Ewropea. Kemm minhabba l-importanza tal-Kostituzzjoni Ewropea u kemm għax intużat il-kelma "kostituzzjoni", xi pajjiżi ddeċidew li jorganizzaw referendum.

Il-popol ta' Franza u n-Netherlands ivvutaw kontra din il-"Kostituzzjoni għall-Ewropa" l-ġdida. "Minhabba li kull trattat ġdid tal-UE għandu jiġi approvat minn kull Stat Membru, il-"kostituzzjoni" ma setatx tiġi adottata".

2007: TRATTAT TA' LISBONA

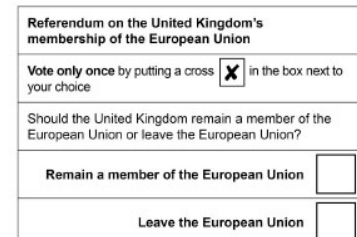
It-Trattati ta' Lisbona mneixxli jibdel il-funzjonament tal-istituzzjonijiet tal-UE. It-tehdid ta' deċizionijiet fil-livell tal-UE sar aktar faċli. Ir-regoli l-ġodda daħlu fis-seħh f'Diċembru 2009 u jiddeterminaw kif għadha taħdem illum l-UE.

Fl-13 ta' Diċembru 2007, it-Trattati ta' Lisbona għe ffirmat mis-27 Stat Membru f'Lisbona. © European Communities 2007

2016: IR-REFERENDUM TAR-RENJU UNIT DWAR IL-HRUĠ MILL-UE

Fl-23 ta' Gunju 2016, il-biċċa l-kbira ta' ċittadini Brittaniċi u xi residenti oħra fir-Renju Unit għew mitluba jirrispondu din il-mistoqsija: "Ir-Renju Unit għandu jibqa' membru tal-Unjoni Ewropea jew johroġ mill-Unjoni Ewropea?" 51.9% ivvutaw biex johorġu, 48.1% ivvutaw biex jgħabqu, u dan wassal biex jibdeu in-negozjati dwar il-hruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea, bħala l-ewwel pajjiż li qatt irtira.

Il-karta tal-vot tar-referendum tal-Brexit tat-23 ta' Gunju 2016.

2020: IR-RENJU UNIT UFFIĊJALMENT JOHROĠ MILL-UE

Ir-Renju Unit uffiċjalment hareġ mill-Unjoni Ewropea fl-31 ta' Jannar 2020, wara tliet snin ta' negozjati.

